

Järjestöt vaativat: verkkopalvelujen esteettömyydestä säädettävä direktiivillä

Palvelujen siirtyessä yhä useammin verkkoon pitää palveluntarjoajien huolehtia siitä, että sähköiset palvelut toimivat esteettömästi. Esteettömyyden turvaamiseksi Kuluttajaparlamentti vaatii kovempien keinojen käyttöönottoa: esteettömyydestä pitää säätää EU:n tasolla direktiivillä tai vähintään kansallisella lailla.

Verkkosivujen esteettömyydestä ja ylipäänsä helppokäyttöisyydestä hyötyvät kaikki palvelujen käyttäjät. Kansainvälisen osaamistutkimuksen mukaan jopa miljoona suomalaista pitää tietotekniikkataitojaan puutteellisina. Erityisen haastavaa palvelujen siirtyminen internetiin on luonnollisesti näkövammaisille tai muuten toimintarajoitteisille henkilöille.

- Viimeistäkin helppokäyttöistä verkkopankkia ollaan nyt ajamassa alas. Myös kuntien sivuilta on usein vaikeaa löytää jopa yhteystietoja. Hiljattain eräältä jäseneltämme meni ohi tieto myytävästä kunnan tontista puutteellisten verkkosivujen takia, kertoo **Reijo Juntunen** Näkövammaisten Keskusliitosta.

Toki hyviäkin esimerkkejä löytyy.

- Vaikkapa Kela on panostanut verkkopalvelujen esteettömyyteen. Myös joidenkin julkisten toimijoiden sivustoista löytyy saavutettavia palveluita. Useimmiten esteettömyyteen ei kuitenkaan erityisesti panosteta, sanoo **Hannu Virtanen** Kehitysvammaliitosta.

Myös juuri julkaistun liikenne- ja viestintäministeriön sekä valtiovarainministeriön tilaaman selvityksen mukaan erityisryhmät kohtaavat verkkopalveluissa monenlaisia teknisiä, taloudellisia ja sosiaalisia esteitä.

Esteetön verkkosivu on rakenteeltaan selkeä ja helposti navigoitava. Sen kieli on yksiselitteistä ja ytimekästä. Se muuntuu käyttäjän tarpeiden mukaan käytettäväksi eri aisteilla tai apuvälineillä. Esimerkiksi ääni- ja videotiedostojen sisältämä informaatio pitäisi olla saatavilla myös tekstimuodossa ja tekstiä pitäisi voida lukea ruudunlukuohjelmalla.

-Verkkoesteettömyyttä on pyritty edistämään erilaisin standardein ja suosituksin. Niiden noudattaminen ei ole kuitenkaan velvoittavaa ja siksi tarvitaan ehdottomasti voimakkaampaa ohjausta kuten direktiiviä, toteaa **Sami Virtanen** Kuuloliitosta.

Verkkoesteettömyyden edistämiseksi Kuluttajaparlamentti vaatii valtiovaltaa painostamaan Euroopan parlamenttia ja EU:n jäsenvaltioita saattamaan voimaan julkisen sektorin verkkosivustojen esteettömyyttä koskeva saavutettavuusdirektiivi. Vähintään julkishallinnon verkkopalvelujen esteettömyydestä pitää säätää kansallinen laki. Lainsäädännöllä on turvattava myös sellaisten verkkopalvelujen esteettömyys, joita yrityksillä on velvollisuus tarjota kaikille kuluttajille, kuten peruspankkipalvelut ja viestintäpalvelut.

- Yhteiskunnan ja yritysten toimintoja siirtyy koko ajan verkkoon yhä enemmän ja enemmän. Siksi kaikkien pitää voida yhdenvertaisina käyttää verkon palveluja. Verkkoesteettömyys on siis myös ihmisoikeuskysymys, toteaa **Henrik Gustafsson** Invalidiliitosta.

- - - - -

Kuluttajaparlamentin täysistunnossa 6.10. kovempien keinojen käyttöönottoa verkkoesteettömyyden turvaamiseksi vaativat seuraavat järjestöt:

ADHD-Liitto ry
Aivovammaliitto ry
A-klinikkasäätiö rs
Allergia- ja astmaliitto ry
ASBA Asbestialtistuneiden liitto ry
Autismi- ja Aspergerliitto ry
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
Hengityслиitto ry
Invalidiliitto ry
Kehitysvammaliitto ry
Kotien Puolesta Keskusliitto ry
Kuuloliitto ry
Lapsiperheiden Etujärjestö ry
Marttaliitto ry
Mielenterveyden keskusliitto ry
Nuorten Kotkien Keskusliitto ry
Näkövammaisten Keskusliitto ry
Omaishoitajat ja Läheiset – Liitto ry
Perussuomalaiset Nuoret ry
Sateenkaariperheet ry
Sininauhaliitto ry
Suomen Diabetesliitto ry
Suomen Kilpirauhasliitto ry
Suomen Monikkoperheet ry
Suomen nuoret lesket ry
Suomen Parkinson-liitto ry
Suomen Potilasliitto ry
Suomen Setlementtiliitto ry
Suomen Sydänliitto ry
Takuusäätiö rs
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Kuluttajaparlamentissa mukana olevista järjestöistä Kuulovammaisten Lasten Vanhempien liitto ei ottanut kantaa aiheeseen, yhteistä kannanottoa muodostettaessa.